

SpareBank1 Lom og Skjåks redegjørelse for aktsomhetsvurderinger 2024

Innhold

Introduksjon	2
Formålet med rapporten.....	2
Menneskerettigheter og arbeidstakerrettigheter	2
Aktsomhetsvurderinger	3
Om banken	4
Generell informasjon	4
Forankring, retningslinjer, roller og ansvar	5
Negative konsekvenser og risiko	7
Tiltak	7
Signatur og godkjenning.....	8

Kontaktperson for rapporten:

Karoline Jordet, Fagansvarlig bærekraft

E-post: kbj@fjellbanken.no

Introduksjon

Åpenhetsloven trådte i kraft 1. juli 2022 og «skal fremme virksomheters respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i forbindelse med produksjon av varer og levering av tjenester». Videre skal loven «sikre allmennheten tilgang til informasjon om hvordan virksomheter håndterer negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold».

I henhold til loven skal store bedrifter i Norge «utføre aktsomhetsvurderinger i tråd med OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper.

Aktsomhetsvurderingene skal utføres regelmessig og stå i forhold til virksomhetens størrelse, virksomhetens art, konteksten virksomheten finner sted innenfor, og alvorlighetsgraden av og sannsynligheten for negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold».

Formålet med rapporten

Denne rapporten redegjør for aktsomhetsvurderingene som vi har gjort i 2024. Formålet er å gi relevant informasjon om vår virksomhet og hvordan vi jobber med å forebygge og håndtere negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Rapporten gir også informasjon om våre funn i arbeidet og de tiltakene som vi har iverksatt.

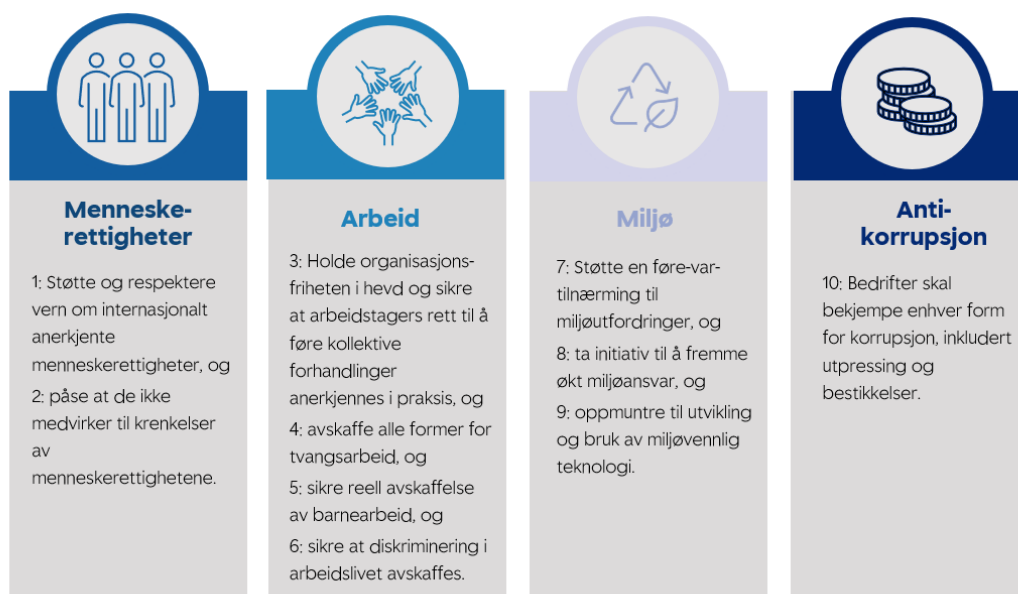
Menneskerettigheter og arbeidstakerrettigheter

Grunnleggende menneskerettigheter følger av blant annet FNs konvensjon om økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter fra 1966, FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter fra 1966 og ILOs kjernekonvensjoner om grunnleggende rettigheter og prinsipper i arbeidslivet. Når det er *anstendige arbeidsforhold* i en bedrift, ivaretas de grunnleggende menneskerettighetene og helse, miljø og sikkerhet på arbeidsplassen. Videre får de ansatte en lønn som det er mulig å leve av.

Som del av SpareBank 1 Gruppen er vi medlem av FNs Global Compact, som er verdens største initiativ for næringslivets samfunnsansvar. Som medlem er vi forpliktet til å følge FNs ti prinsipper for ansvarlig næringsliv.

Ti prinsipper for ansvarlig næringsliv

FN Global Compact

Aktsomhetsvurderinger

Vi gjør aktsomhetsvurderinger for å kartlegge, forebygge, avbøte og redegjøre for hvordan selskapet håndterer faktiske og potensielle negative konsekvenser av vår egen virksomhet, leverandørkjede og forretningsforbindelsers virksomhet.

SpareBank1 Lom og Skjåk følger OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper for sin aktsomhetsvurdering. Arbeidet med aktsomhetsvurderinger er en kontinuerlig prosess. Aktsomhetsvurderingsprosessen er omfattende og omfatter hele konsernet. Vurderingene skal bidra til å adressere forpliktelser til virksomhetens mest vesentlige risikoer.

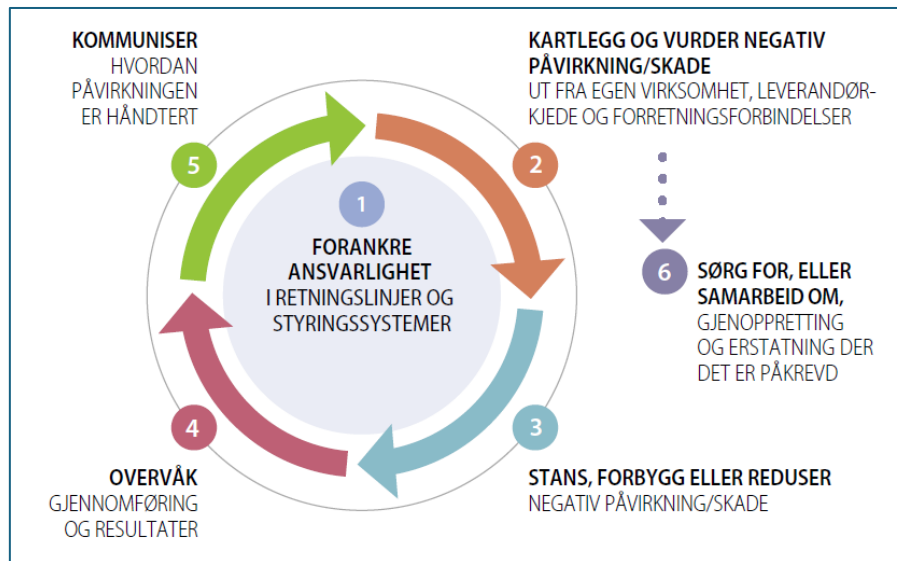
En aktsomhetsvurdering skal være forebyggende. Hovedformålet er å unngå å skape eller bidra til negative påvirkninger på mennesker, miljøet og samfunnet, og å jobbe for å forhindre negative påvirkninger direkte knyttet til aktiviteter, produkter eller tjenester gjennom forretningsforhold (OECD, 2019).

I vårt arbeid legger vi til grunn at aktsomhetsvurderinger er:

- forebyggende, der formålet er å unngå å forårsake eller bidra til negativ påvirkning.
- risikobaserte og bør være basert på prioriteringer på grunnlag av alvorlighetsgrad og sannsynlighet for skade.

- en pågående og gjentakende som stadig må forbedres.

Figuren nedenfor oppsummerer trinnene i aktsomhetsvurderinger i tråd med OECDs retningslinjer:

Om banken

Generell informasjon

Redegjørelsen gjelder SpareBank 1 Lom og Skjåk og datterselskapet Verdigjenvinning Lom og Skjåk AS. Datterselskapets formål er å bidra til å realisere verdier ved konkurser og overtatte/tiltrådte eiendeler i selskap i/under avvikling, herunder yte tjenester i den forbindelse. Selskapet har liten aktivitet og regnes som uvesentlig for morbanken. Banken utarbeider derfor ikke konsernregnskap. SpareBank 1 Lom og Skjåk eier mindre eierandeler i flere selskaper knyttet til SpareBank 1 Alliansen.

SpareBank 1 Lom og Skjåk driver sparebankvirksomhet med bankdrift som omfatter finansiering, betalingsformidling, plassering og formidling av forsikringsprodukt og tar utgangspunkt i gjeldende lovverk for sparebanker. Banken har eiendeler i virksomheter innenfor områdene regnskapsføring, eiendomsmegling, investeringsvirksomhet og lokalt samfunnsengasjement. I tillegg kommer mer interne områder som fellesfunksjoner og eiendomsdrift av egne lokaler.

Bankens primærmarkedsområde er Skjåk, Lom, Vågå, Lesja og Dovre. Banken har ca. 60 % av sine kunder utenom dette primærmarkedsområdet med en stor andel i Oslo-området.

For mer informasjon om vår organisering, våre produkter og tjenester og markedsområde, se vår årsrapport 2024.

Forankring, retningslinjer, roller og ansvar

Det vises til informasjon i andre offentlige dokumenter:

- Bankens etiske retningslinjer
- SB1U Årsrapport 2024 Bærekraft i innkjøp
- SB1U Redegjørelse for aktsomhetsvurderinger 2024
- Retningslinje for bærekraft i innkjøp i SpareBank1 Alliansen
- Retningslinje for lokale innkjøp

Banken jobber for at våre overordnede retningslinjer integreres i beslutningssystemer, beslutningstaking og risikostyring. Styret og ledelsen har det overordnede ansvaret for gjennomføring, mens den praktiske gjennomføringen er fordelt ut til de respektive virksomhetsområdene. Vi jobber hele veien for å skape en god interessentdialog med våre interne og eksterne interessenter for å sikre at aktuelle tema innen vår påvirkning på menneskerettigheter og anstendig arbeidsforhold blir en del av vår påvirkningsanalyse.

Aktivitet/ forretningsområde	System for risikoreduksjon/ansvar
Innkjøp/ leverandører – Alliansen og Samspare	Aktsomhetsvurderingen på Alliansen- og samsparenivå. SpareBank 1 Utvikling AS og Samspare AS har ansvaret for avtaler som er inngått her.
Innkjøp/ leverandører – Sb1 LS	SpareBank 1 Lom og Skjåk er ansvarlig for avtaler banken har inngått selv. Ved avtaleinngåelse kommuniserer vi våre forventninger til leverandører og forretningspartnere, samt at vi gjennomfører en kartlegging på alle nye leverandører av vesentlig størrelse. Ved oppdaget forhøyet risiko vil leverandørsoppfølgingen kunne kreve mer regelmessig oppfølging og innsamling av mer informasjon. Leverandørsansvarlig har oppfølgingsansvar. Kommunikasjon til leverandører og forretningspartnere inkluderer: i. at retningslinjer for ansvarlig næringsliv skal overholdes at det forventes åpenhet, oppfølging og rapportering.

	ii. informasjon om bankens etiske forventninger. iii. informasjon om at manglende overholdelse av virksomhetens retningslinjer gir grunnlag for å avslutte kontrakten.
Utkontraktering	Samme som leverandørsansvarlig.
Samarbeidspartnere	Samme som leverandørsansvarlig.
Utlån- og investeringsprodukter	Gjennomgang av produkter og tjenester for å vurdere om virksomheten bidrar til negative konsekvenser som følge av forholdet har til det etterfølgende ledd. Ansvar for utlånsaktivitetene våre gjøres internt hos det respektive fagområdet. Det meste av utlånene banken formidler finansieres av banken, i tillegg til at banken tilbyr kredittprodukter fra Kredittbanken ASA. En del av utlåna blir også overført til SpareBank 1 Boligkreditt. Våre investeringsprodukt leveres av SpareBank 1 Forvaltning. I tillegg tilbyr banken pensjonssparing fra SpareBank 1 Forsikring og leasing fra SpareBank 1 Finans.
Risiko og compliance	Sikre periodisk oppdateringer for å sikre at retningslinjene reflektere endringer i risiko- og forretningslandskapet, skiftende samfunnsforventninger, regulatoriske forpliktelser og lærdom. Ansvar for den overordnede vurderingen av iverksettelse av tiltak. Ansvar for dette er vår avdeling for risiko og compliance i samarbeid med forretningsutvikling.
HR	Sikre menneskerettigheter og anstendige arbeidsrettigheter i egen virksomhet.
Bærekraft	Ansvarlig for rutiner vedrørende aktsomhetsvurdering og innkjøp. Samle inn informasjon fra interne avdelinger ved behov og for rapportering. Mottaker av eksterne henvendelser som gjelder informasjonskrav, aktsomhetsvurdering eller annet.
Styret og ledelse	Ansvarlig for det overordnede ansvaret for gjennomføring og retningslinjer knyttet til åpenhetsloven og aktsomhetsvurdering.
Finansiering av banken	Banken finansieres i hovedsak av innskudd fra kundene. I tillegg har banken obligasjonsgjeld.

	Overskuddslikviditet plasseres i rentebærende verdipapirer, fond og aksjer.
--	---

Banken har ulike varslingskanaler og klagemekanismer som skal bidra til å avdekke negative konsekvenser. Vi har varslingskanaler for våre ansatte internt. Eksternt vil du finne informasjon om Åpenhetsloven på våre hjemmesider under «Om oss» og «Samfunnsansvar». Henvendelser sendes via [Skjema Åpenhetsloven](#).

Negative konsekvenser og risiko

Banken kjører en risikovurdering ved innkjøp av nye avtaler og lisenser. På bedriftsmarkedet benyttes et system hvor banken innhenter opplysninger på nye kunder for å sikre at lover og regler overholdes. I 2024 skulle banken gå til anskaffelse av ny renholder til Oslo-kontoret. Et av selskapene som ble vurdert, kom ikke gjennom bakgrunnssjekken. Det ble funnet bemerkninger fra arbeidstilsynet og revisoranmerkninger. På bakgrunn av dette ble det gitt beskjed til den aktuelle bedriften om at banken ikke kom til å velge det selskapet.

Tiltak

Etterlevelse av åpenhetsloven

I 2024 ble rutiner for gjennomføring av aktsomhetsvurderinger utviklet. Det er opprettet en egen kanal i Teams hvor all relevant informasjon og kommunikasjon internt forekommer. Henvendelser registrert via bankens nettsider, havner i bankens CRM-system, Iver. I 2025 skal fagansvarlig bærekraft videreutvikle rutinene for hvordan henvendelser i Iver skal håndteres av kundesenter.

Sponsorat og gavemidler

Banken deler ut millioner i sponsorat og gavemidler hvert år, og erkjenner at flere typiske mottakere har en forhøyet risiko for blant annet underslag. I 2025 skal banken gå over reglene for hvem som skal kunne motta spons og gave, samt hva som skal med i en søknad.

Signatur og godkjenning

Redegjørelsen etter åpenhetsloven skal underskrives i tråd med regnskapsloven § 3-5 om undertegning av årsregnskap og årsberetning.

Redegjørelsen er godkjent og signert av styret.